

дуальний характер (як правило, тема тренінгу повинна передбачати як індивідуальну роботу, так і роботу у складі колективу). Організація тренінгу і контроль тренувань покладається на кафедри, для чого вони не тільки забезпечують його методично, але й підготовленими керівниками (тренерами) тренінгу. У даному випадку це особлива роль викладацької роботи, яка має суттєві відмінності у підготовці викладача. Насамперед, тренер повинен досконало володіти практикою відповідної роботи та інформацією, на якій вона ґрунтується, знати методику проведення тренувань, однаково вміти працювати з аудиторією й індивідуально з кожним з навчаючих, вміти застосовувати т. з. інтерактивні методи, направлені на цілеспрямоване збудження та активізацію поведінки людей при вирішенні певних завдань, знати методику оцінки результатів тренувань тощо. До того ж, існує безліч інших характеристик тренера як фахівця з практичної підготовки студентів. Враховуючи специфіку проведення тренінгів, особливе місце комунікаційних процесів у ньому та практичну спрямованість роботи можна вбачати, що при певній підготовці тренерами від кафедр могли б виступати їх асистенти або викладачі. Тривалість тренінгів може бути 2—4 академічні години. Тренінги для навчальної групи можуть організуватись і проводитись протягом кількох днів поспіль, як звичайний робочий день на виробництві.

Конопатська Л. В., канд. екон. наук, доц.,
Гойванюк М. П., асистент,
кафедра менеджменту банківської діяльності

ЗАСТОСУВАННЯ КОМПЛЕКСНОГО МІЖПРЕДМЕТНОГО ТРЕНІНГУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ

Активізація навчального процесу при підготовці спеціалістів магістерського рівня вимагає ретельно дотримуватись певних вимог щодо практичного наповнення системи навчання. На магістерському рівні студенти, які навчаються на спеціальності «Банківська справа», мають можливість при проходженні практики в банківських установах опанувати більшу частину аспектів професійної банківської діяльності. І тому завданням тренінгового процесу є саме закріплення отриманих теоретичних знань та практичних навиків. Отже, метою міжпредметного тренінгу є системне формування та закріплення професійних компетенцій для

студентів, що здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень магістра за програмою «Регулювання банківської діяльності» (табл. 1).

Таблиця 1

**ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ОКРЕМИМИ КОМПЕТЕНЦІЯМИ ФАХІВЦІВ
ТА НАВИЧКАМИ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ
ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ МІЖПРЕДМЕТНОГО ТРЕНІНГУ**

Окремі компетенції фахівців, необхідні для виконання професійних завдань на освітньо-кваліфікаційному рівні магістр спец. 8105/3	Навички які отримують студенти під час проходження міжпредметного тренінгу
1. Контролювати фінансовий стан банків та його підрозділів; 2. Контролювати виконання банками обов'язкових нормативів НБУ; 3. Інспектувати діяльність банків; 4. Проводити аудит в банку; 5. Управляти процесом допуску банків на ринки; 6. Застосовувати адекватні заходи впливу до банків за порушення банківського законодавства; 7. Оцінювати діяльність банків із застосуванням рейтингової оцінки за системою CAMELS; 8. Досліджувати діяльність банків із використанням методів документарного контролю; 9. Управляти рівнем ризикованості банків; 10. Досліджувати конкурентну позицію комерційного банку на ринку банківських послуг; 11. Планувати оптимальну структуру сукупного капіталу банку; 12. Управляти прибутковістю та фінансовим станом банку;	1. Аналізується фінансовий стан умовного банку за даними статистичної звітності; 2. Використовується програмне забезпечення щодо розрахунку економічних нормативів банку; 3. Визначається організація та порядок проведення інспекційних перевірок банків; 4. Отримують навички здійснення аудиту в банку; 5. Аналізуються виконання всіх умов допуску банку на ринки (також щодо здійснення специфічних операцій); 6. Визначається застосування можливих заходів впливу за порушення які виявлені під час тренінгу; 7. Застосування основних положень рейтингової системи CAMELS у процесі проходження тренінгу; 8. Використання методів документарного контролю при аналізі основних компонентів системи CAMELS; 9. Визначення основних видів ризиків, на які наражаються банки в процесі аналізу фінансового стану умовного банку; 10. Досліджується конкурентна позиція умовного банку на ринку банківських послуг (розмір капіталу та активів, види операцій, наявність інформаційно-технологічного забезпечення); 11. Розраховуються показники капіталу системи раннього реагування; 12. Розраховуються показники прибутковості та якості активів системи раннього реагування;

Окремі компетенції фахівців, необхідні для виконання професійних завдань на освітньо-кваліфікаційному рівні магістр спец. 8105/3	Навички які отримують студенти під час проходження міжпредметного тренінгу
13. Організовувати та координувати роботу філій банку; 14. Управляти ліквідністю комерційного банку; 15. Удосконалювати організаційну структуру банку.	13. Аналізується якість роботи та фінансовий стан структурних підрозділів банку; 14. Розраховуються показники ліквідності та зобов'язань банку системи раннього реагування; 15. Надання пропозицій щодо вдосконалення організаційної структури банку (відповідно висновків за результатами тренінгу)

Завдання міжпредметного тренінгу — допомогти студентам засвоїти принципи, методи і прийоми механізму оцінки загального стану банку на підставі єдиних критеріїв, які охоплюють його діяльність за всіма напрямками.

Рейтингова система дає змогу оцінювати загальний стан і стабільність банківської системи та отримувати інформацію для визначення пріоритетів у діяльності банківського нагляду.

Тренінг, як одна з активних, максимально наближених до практики форм навчального процесу, створює реальну базу знань, необхідну для подальшого успішного застосування на практиці прогресивних технологій та методів оцінки та аналізу діяльності банків, що задовольняють вимоги і потреби системи регулювання діяльності банківських установ.

Учасники комплексного тренінгу, сформовані у групи, кожна з яких представляє собою віртуальний банк, повинні знати технологію проведення банківських операцій, порядок формування облікової політики банку, правила обліку операцій банку, знати перелік форм і склад статей та вміти складати квартальну фінансову звітність банку, аналізувати її показники, здійснювати процедури управлінського обліку, складати управлінські звіти, вміти представити у процесі презентації результати вирішених завдань комплексного тренінгу.

Результатом тренінгу є закріплення теоретичних знань і здобуття практичного досвіду, апробація професійних здатностей та відпрацювання навичок колективної аналітичної роботи.

Процес проведення тренінгу складається з таких етапів:

1. Вступ до комплексного тренінгу;
2. Пояснення завдань комплексного тренінгу;
3. Формування груп для проведення комплексного тренінгу;
4. Виконання завдань комплексного тренінгу;
5. Презентація результатів роботи кожної групи;
6. Оцінювання виконання завдання.

Під час тренінгу використовуються матеріали попереднього контролю, який ґрунтується на перевірці та аналізі звітності, яку подають комерційні банки до НБУ. Рейтингову оцінку банку за системою CAMELS студенти визначають шляхом аналізу річної звітності банку, яка включає: баланс банку, звіт про фінансовий результат, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал та примітки до звітів.

Отже, підвищення якості підготовки висококваліфікованих фахівців для банківської системи безпосередньо пов'язане з подальшим удосконаленням змісту освіти та підготовкою спеціалістів з урахуванням чітко визначених професійних навичок.

*Краснова І. В., канд. екон. наук, доцент,
кафедра менеджменту банківської діяльності*

**МІЖПРЕДМЕТНИЙ ТРЕНІНГ «ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ
НА ВІДКРИТИХ ФІНАНСОВИХ РИНКАХ:
АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА» ЗА ПРОГРАМОЮ
«ФІНАНСОВА АНАЛІТИКА
ТА ІНЖИНІРИНГ У БАНКУ»**

Сучасному суспільству потрібні аналітики, експерти, радники та консультанти вищої економічної кваліфікації, які здатні збирати, обробляти, узагальнювати та презентувати якісну інформацію необхідну для прийняття ефективних управлінських рішень. На набуття цих навичок спрямований тренінг за магістерською програмою «Фінансова аналітика та інжиніринг у банку». Тренінг складається з двох частин (рис. 1).